

Emmeloord, 13 november 2018.

Onderwerp

Fusie Aves en SCPO

Advies raadscommissie

[...]

Aan de raad.

Status: ter besluitvorming

Voorgesteld besluit

Instemmen met de statuten van de op te richten samenwerkingsstichting waar het openbaar onderwijs deel van uit gaat maken.

Doelstelling

De Stichting Aves voor primair onderwijs (Aves) en Stichting Christelijk Primair Onderwijs (SCPO), zijn voornemens per 1 januari 2019 te fuseren tot één schoolbestuur voor openbaar, protestants-christelijk en katholiek primair onderwijs. Het Ministerie van OCW is akkoord met hun verzoek om te fuseren en gezamenlijk een nieuw samenwerkingsbestuur op te richten. De bedoeling is dat per 1 januari 2019 het nieuwe, gefuseerde schoolbestuur start. Omdat het openbaar onderwijs betreft, dient de gemeenteraad in te stemmen met de statuten voordat het nieuwe schoolbestuur kan starten.

Met deze bestuurlijke fusie willen we bereiken dat:

- Er een solide onderwijsorganisatie ontstaat die goed onderwijs verzorgt in Noordoostpolder en toekomstbestendig is;
- Er voor ouders keuzevrijheid blijft bestaan in onderwijs vanuit verschillende levensbeschouwelijke richtingen;
- De gemeente haar wettelijke taken en verantwoordelijkheden voor het openbaar onderwijs goed borgt.

Wettelijk kader

De wettelijke basis voor de fusie van beide schoolbesturen is gelegen in de Wet op het Primair Onderwijs (WPO). De WPO regelt dat schoolbesturen goedkeuring nodig hebben van de minister voor het overdragen van het bestuur van een school naar een ander schoolbestuur (de bestuurlijke fusie). De minister past hiervoor (nog) een fusietoets toe.

Voor de gemeenteraad is de wettelijke plicht tot het waarborgen van voldoende openbaar onderwijs voor alle inwoners de belangrijkste factor. In aanvulling op het akkoord van de minister hebben beide schoolbesturen nu de gemeenteraad verzocht de statuten van het nieuwe schoolbestuur goed te keuren. Pas na goedkeuring van de raad, kan de fusie daadwerkelijk plaats vinden.

Inleiding

De redenen waarom Aves en SCPO willen fuseren is krimp in het aantal leerlingen en de uitdaging om de onderwijskwaliteit te verbeteren. Het leerlingenaantal is aan het teruglopen, met name in de dorpen. Dit brengt naast risico's voor de bedrijfsvoering ook de instandhouding van met name kleinere basisscholen in gevaar. Een gefuseerd bestuur kan beter investeren in onderwijskwaliteit en professionalisering van docenten en is beter in staat kleinere scholen open te houden.

Argumenten

1. Openbaar onderwijs en keuzevrijheid voor ouders geborgd

De Commissie Fusietoets Onderwijs (CFTO) is na onafhankelijk onderzoek tot de conclusie gekomen dat na fusie openbaar onderwijs behouden blijft en dat er een stevig, toekomstbestendig schoolbestuur ontstaat. Mede daarom gaf zij de Minister een positief advies voor de fusie tussen Aves en SCPO (zie bijlage).

In de statuten (artikel 4) gaan de besturen in op de instelling van een stichtingidentiteitscommissie en een onafhankelijke klachtencommissie welke van belang zijn om de keuzevrijheid van ouders te borgen. De identiteitscommissie op stichtingsniveau zal bestaan uit zes leden, twee per denominatie. De identiteitscommissie is een adviesorgaan naar de Raad van Toezicht en College van Bestuur, waarbij deze commissie het denominatieve identiteitsbeleid van de stichting bewaakt. Daarnaast geven de besturen aan dat in de nieuwe situatie meer dan nu ook andere vormen van levensbeschouwing ingebed kunnen worden in de scholen. Deze zijn niet rechtstreeks vertegenwoordigd in de identiteitscommissie maar kunnen dat wel zijn in de commissies per school. In de nieuwe opzet nemen de kansen voor levensbeschouwelijk onderwijs juist toe door het rouleren van leerkrachten.

Tenslotte blijkt uit de stukken dat ouders nadrukkelijk betrokken zijn geweest bij de tot stand komen van het visiedocument en daarmee indirect input hebben geleverd voor de fusie effect rapportage. Hiermee hebben ouders invloed kunnen uitoefenen op dit proces en de gevolgen voor hun kinderen.

1.2 Er ontstaat een toekomstbestendige onderwijsorganisatie

Uit de stukken blijkt dat de besturen zijn zich er ten volle van bewust zijn dat de dominante positie van het gefuseerde schoolbestuur in de gemeente Noordoostpolder naast voordelen ook verplichtingen schept. De voordelen van de besturenfusie zijn dat de bestaande denominaties in de tien dorpen via de vorming van samenwerkingsscholen behouden kunnen worden, dat er mogelijkheden voor de vorming van kindcentra ontstaan en dat er, met name in de centrumkern Emmeloord, ruimte is voor meer onderwijskundige variatie.

Met de besturenfusie ontstaat een stevige onderwijsorganisatie die minder kwetsbaar is voor de gevolgen van krimp. Tevens komen er door de bundeling van middelen en kennis meer mogelijkheden om te investeren in onderwijskwaliteit (bijvoorbeeld door professionaliserings-programma's) en meer mogelijkheden het onderwijs af te stemmen op de leerbehoefte van de leerlingen.

Door de fusie kan een kostenbesparing worden gerealiseerd op de bestuurskosten van het onderwijs. Bij de fusie worden de twee administratiekantoren van Aves en SCPO samengevoegd in het huidige gebouw van Aves aan de Jasmijnstraat. Er vallen geen gedwongen ontslagen, zodat er geen effect is voor de werkgelegenheid.

1.3 Statuten borgen wettelijke taken en verantwoordelijkheden gemeente

In de voorliggende statuten zijn de wettelijke taken en verantwoordelijkheden van de gemeente voor openbaar onderwijs goed geborgd.

Door de fusie krijgt de gemeente straks één aanspreekpunt voor het primair onderwijs. Hierdoor wordt het gemakkelijker de ontwikkeling op verschillende beleidsterreinen vorm te geven, zoals voor- en vroegschoolse educatie, de ontwikkeling van kindcentra, etc.

Kanttekeningen

1. Door de fusie krijgt het schoolbestuur een monopolypositie

Door de fusie ontstaat enerzijds één aanspreekpunt voor de gemeente als het gaat om het primair onderwijs, tegelijk ontstaat ook een schoolbestuur met een monopolypositie als het gaat om het onderwijsaanbod in de Noordoostpolder. Een groot schoolbestuur kan er ook toe leiden dat de verhoudingen in de gemeente veranderen, omdat een bestuur over vrijwel alle scholen gaat. Dit heeft ook consequenties voor de onderlinge verhoudingen tussen gemeente en scholen.

2. Kans op minder aandacht voor openbaar onderwijs

Het is denkbaar dat op termijn het profiel van openbaar onderwijs verwatert. Bijvoorbeeld omdat er na verloop van tijd andere zaken prioriteit krijgen. Om dat te voorkomen is in de voorliggende statuten nadrukkelijk opgenomen dat het nieuwe schoolbestuur de opdracht krijgt een 'Stichtingidentiteitscommissie' in te stellen.

Planning/uitvoering

Bij de bespreking in de raadscommissie zullen de huidige schoolbesturen aanwezig zijn om hun keuze toe te lichten en vragen te beantwoorden. Na besluitvorming zal het nieuwe schoolbestuur onder de naam Aves (met de kleuren van SCPO) per 1 januari 2019 een feit zijn.

Bijlagen

1. Fusie Effect Rapportage (FER)
2. Brief aan Aves- SCPO over goedkeuring Ministerie van OCW van
3. Statuten nieuw op te richten samenwerkingsbestuur Aves

Het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris, de burgemeester,

Portefeuillehouder : de heer J.E. Wijnants
Steller : mevrouw E.T.M. Müller; 06 48 13 46 13;
e.muller@noordoostpolder.nl

